

หลักสูตรโรงเรียนวัดราชบูรณะ ปุทธศักราช ๒๕๕๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปุทธศักราช ๒๕๕๑

วิสัยทัศน์

หลักสูตรโรงเรียนวัดราชบูรณะ ปุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

พันธกิจโรงเรียน

พันธกิจที่โรงเรียนวัดราชบูรณะ ดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติ มีดังนี้ คือ

๑. จัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศน่าอยู่ สะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนการสอน เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย
 ๒. จัดสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ห้องปฏิบัติการทางภาษา ให้สมบูรณ์ ทันสมัย เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 ๓. พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และร่วมกับชุมชนพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ภายนอก โรงเรียน ให้มีความสมบูรณ์ หลากหลาย และมีคุณภาพ
 ๔. พัฒนาผู้เรียน โดยเน้นพัฒนาธรรมชาติแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนให้สามารถเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลเมืองดีของชาติ
 ๕. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ๖. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ
 ๗. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน
- ท้องถิ่น
๘. จัดระบบการวัดผล ประเมินผลการเรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นระบบ

ครบถ้วน ครอบคลุมระเบียบการวัดผลตามหลักสูตร

๕. สร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียน และชุมชน
๑๐. ดำเนินการบริหาร นิเทศ และประเมินผลหลักสูตร
๑๑. จัดการพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

เป้าหมาย

การศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตร โรงเรียนวัดราชบูรณะบุรี จึงกำหนดเป้าหมายซึ่งเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑. ขยัน ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน สามัคคี มีวินัย มีความรับผิดชอบ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

๒. ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

๓. นับถือตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์

๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้วิธีการเรียนรู้ รักการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๕. มีทักษะในการใช้ภาษาไทย และภาษาสากล

๖. มีทักษะในการทำงาน การจัดการ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องานและอาชีพ

สุจริต

๗. มีความรู้และทักษะทางด้านภาษาไทย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิทยาการ

๘. มีความคิดเชิงระบบ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างสร้างสรรค์

๙. รักการออกกำลังกาย ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และมีสมรรถภาพทางกาย

๑๐. ดูแลรักษาสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชน ป้องกันตนเองจากสารเสพติด

และอบายมุข

๑๑. มีลักษณะนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๑๒. เห็นคุณค่าในความงามของศิลปะและธรรมชาติ

๑๓. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

๑๔. รักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย สืบสานมรดกทางศิลปวัฒนธรรม

และภูมิปัญญาไทย

๑๕. มีจิตสำนึกและปฏิบัติตามวิถีทางประชาธิปไตย รักสิทธิเสรีภาพของตนเอง และเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

หลักการ

หลักสูตรโรงเรียนวัดราชบูรณะ พุทธศักราช ๒๕๕๓ มีหลักการที่สำคัญ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรการศึกษา เพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
๒. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
๓. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
๔. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
๕. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๖. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรโรงเรียนวัดราชบูรณะ พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตร ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา
สิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม
อย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง พุทธศักราช ๒๕๕๓
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มี
คุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอัน
พึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตร โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม
ในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อ
แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม
รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล
ข่าวสาร ด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ
โดยคำนึง ถึงผลกระทบต่อตนเอง และสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์
การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้าง
องค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ
ที่เผชิญ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ
เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์
ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง
ผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไป
ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการ
อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความ
ขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม
และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการ เรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง พุทธศักราช ๒๕๕๗ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ความสำคัญของภาษาไทย (กรมวิชาการ. ๒๕๕๑ : ๑ - ๔)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง

- **การอ่าน** การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน
- **การเขียน** การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
- **การฟัง การดู และการพูด** การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
- **หลักการใช้ภาษาไทย** ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย

- **วรรณคดีและวรรณกรรม** วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล

แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน เรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงคุณภาพผู้เรียน

คุณภาพผู้เรียน

กรมวิชาการ (๒๕๕๑ : ๕) ได้กำหนด คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แล้ว ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการอ่าน ดังนี้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

๒. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสมใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ข้อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

๓. พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พุดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพุด

๔. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี ๑๑

๕. เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สาระที่ ๑ การอ่าน รายละเอียด ดังนี้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้
ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (สำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา. ๒๕๕๑ : ๒๔ – ๒๕)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและ ข้อความที่เป็นโวหาร	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมาย ของบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - วัน เดือน ปีแบบไทย - ข้อความที่เป็น โวหารต่างๆ - จำนวนเปรียบเทียบ ● การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	๓. อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดย จับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๔. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ

(ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๕. อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที้อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - พระบรมราโชวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ ● การอ่านเร็ว
	๖. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม - ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และ การใช้สถานที่สาธารณะในชุมชนและ ท้องถิ่น
	๗. อธิบายความหมายของข้อมูล จาก การอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และ กราฟ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
	๘. อ่านหนังสือตามความสนใจ และ อธิบายคุณค่าที่ได้รับ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับ วัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนด ร่วมกัน
	๙. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน

โครงสร้างรายวิชา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนวัดราชบูรณะ

ระดับชั้น	รหัส	ชื่อรายวิชา	เวลาเรียนรายปี (ชั่วโมง/ปี)
ชั้น ป. ๑	ท ๑๑๑๐๑	ภาษาไทย ๑	๗ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๒๘๐/ปี)
ชั้น ป. ๒	ท ๑๒๑๐๑	ภาษาไทย ๒	๗ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๒๘๐/ปี)
ชั้น ป. ๓	ท ๑๓๑๐๑	ภาษาไทย ๓	๗ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๒๘๐/ปี)
ชั้น ป. ๔	ท ๑๔๑๐๑	ภาษาไทย ๔	๕ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๒๐๐/ปี)
ชั้น ป. ๕	ท ๑๕๑๐๑	ภาษาไทย ๕	๕ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๒๐๐/ปี)
ชั้น ป. ๖	ท ๑๖๑๐๑	ภาษาไทย ๖	๕ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๒๐๐/ปี)
ชั้น ม. ๑	ท ๒๑๑๐๑	ภาษาไทย ๑	๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑๒๐/ปี)
ชั้น ม. ๒	ท ๒๒๑๐๑	ภาษาไทย ๒	๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑๒๐/ปี)
ชั้น ม. ๓	ท ๒๓๑๐๑	ภาษาไทย ๓	๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑๒๐/ปี)

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท ๑๖๑๐๑ ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๒๐๐ ชั่วโมง

อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว ร้อยกรอง อธิบายความหมายของคำ ประโยค ข้อความที่เป็นโวหาร เรื่องสั้นๆ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น อธิบายการนำความรู้ ความคิด จากเรื่องที่อ่าน ความหมายของข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ กราฟ อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย อธิบายคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านหนังสือตามความสนใจ ปฏิบัติตามคำสั่ง ข้อแนะนำ คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสาร แผนภาพ โครงเรื่อง แผนภาพความคิด เรียงความย่อความ เขียนจดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนเรื่องตามจินตนาการ พุดแสดงความรู้ ความเข้าใจ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม วิเคราะห์ ความน่าเชื่อถือ จากสื่อโฆษณา พุดรายงาน สนทนา โน้มน้าวอย่างมีเหตุผล จากเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์ชนิด หน้าที่ของคำ ใช้คำ รวบรวม บอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศ ระบุลักษณะของประโยค แต่งบทร้อยกรอง วิเคราะห์ เปรียบเทียบสำนวน คำพังเพย สุภาษิต แสดงความคิดเห็น อธิบายคุณค่าวรรณคดี วรรณกรรม ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริง เล่านิทานพื้นบ้าน นิทานท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและ บทร้อยกรอง

โดยใช้ทักษะกระบวนการอ่าน เขียน ฟัง พุด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การใช้ภาษา มีทักษะกระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหา มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีมารยาท ในการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพุด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยและภูมิใจในภาษาไทย

รหัสตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป.๖/๑ , ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๕, ป.๖/๖, ป.๖/๗, ป.๖/๘ , ป.๖/๙

ท ๒.๑ ป.๖/๑ , ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๕, ป.๖/๖, ป.๖/๗, ป.๖/๘ , ป.๖/๙

ท ๓.๑ ป.๖/๑ , ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๕, ป.๖/๖

ท ๔.๑ ป.๖/๑ , ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๕, ป.๖/๖

ท ๕.๑ ป.๖/๑ , ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔

รวมทั้งหมด ๓๔ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ท ๑.๑ ป.๖/ ๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ป.๖/ ๕ อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต

กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
 ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง

วัน / เดือน / ปี	แผนที่	เนื้อหา / สาระ	เวลา (ชั่วโมง)
๑๗ - ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๑	การอ่านคิดวิเคราะห์ การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ	๒
๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๒	การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ	๑
๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๓	การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ	๑
๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๔	การอ่านคิดวิเคราะห์ข่าว	๑
๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๕	การอ่านคิดวิเคราะห์ข่าว	๑
๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๖	การอ่านคิดวิเคราะห์ข่าว	๑
๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๗	การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน	๑
๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๘	การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน	๑
๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	๙	การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน	๑
๓ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๐	การอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน	๑
๔ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๑	การอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน	๑
๕ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๒	การอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน	๑
๖ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๓	การอ่านคิดวิเคราะห์พร้อมร่ายกรอง	๑
๗ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๔	การอ่านคิดวิเคราะห์พร้อมร่ายกรอง	๑
๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๕	การอ่านคิดวิเคราะห์พร้อมร่ายกรอง	๑
๑๑ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๖	การอ่านคิดวิเคราะห์บทเพลง	๑
๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๗	การอ่านคิดวิเคราะห์บทเพลง	๑
๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๘	การอ่านคิดวิเคราะห์บทโฆษณา	๑
๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗	๑๙	การอ่านคิดวิเคราะห์บทโฆษณา	๑
รวม			๒๐ ชั่วโมง

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

แผนที่	เนื้อหา / สาระ	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
๑ - ๓	การอ่านคิดวิเคราะห์ เทคนิคการคิดแบบ หมวกหกใบ การอ่านคิดวิเคราะห์ บทความ	การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ เป็นการคิดพิจารณาแยกแยะ ข้อคิดเห็นของผู้เขียนว่า ต้องการนำเสนอเรื่องเพื่อ จุดประสงค์ใด มีข้อเท็จจริง สนับสนุนมากน้อยเพียงใด และสรุปได้ว่าข้อคิดเห็น ประเด็นใดมีความเป็นไปได้ สมเหตุสมผลหรือนำเชื่อถือ อย่างไร เพื่อจะได้อ่านข้อมูล ที่มีความถูกต้อง นำเชื่อถือ และนำความรู้ไปปรับ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการฝึก ทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้ เทคนิคหมวกความคิดหกใบ จะช่วยพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็น อย่างดี	๑. นักเรียนตอบ คำถาม แยกแยะ และหาเหตุผล เกี่ยวกับบทความ ที่อ่านได้ ๒. นักเรียนสรุป ใจความสำคัญ แยกแยะ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุ แนวคิด และ ข้อคิด จากบทความที่ อ่านได้ ๓. นักเรียนแสดง ความคิด อธิบาย ข้อคิด และวิธี นำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับบทความ ที่อ่านได้อย่างมี เหตุผล	๔

(ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา / สาร	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
๔ – ๖	การอ่านคิดวิเคราะห์ ข่าว	<p>การอ่านคิดวิเคราะห์ข่าว เป็นการคิดพิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริง แยกแยะรายละเอียดของข่าว หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ในข่าว และสรุปสาระสำคัญของข่าวเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่มีความถูกต้องตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งช่วยให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง ซึ่งการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคหมวกความคิดหกใบจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี</p>	<p>๑. นักเรียนตอบคำถาม แยกแยะและหาเหตุผลเกี่ยวกับข่าวที่อ่านได้</p> <p>๒. นักเรียนสรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดจากข่าวที่อ่านได้</p> <p>๓. นักเรียนแสดงความคิด อธิบายข้อคิด และวิธีนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันเกี่ยวกับข่าวที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล</p>	๓

(ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา / สาร	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
๗ – ๕	การอ่านคิดวิเคราะห์ ตำนาน	<p>การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนานเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียด เพื่อพิจารณาส่วนประกอบของตำนานที่เป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา อาจเป็นเรื่องราวที่อิงความจริงหรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นก็ได้โดยสามารถบอกรายละเอียด อธิบายลักษณะของตัวละคร สรุปใจความสำคัญ บอกความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ บอกและลำดับเหตุการณ์ และสรุปความรู้และข้อคิดเห็นของเรื่องโดยใช้ความคิดอย่างรอบคอบได้ ซึ่งการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคหมวกความคิดหกใบจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี</p>	<p>๑. นักเรียนตอบคำถาม แยกแยะและหาเหตุผลเกี่ยวกับตำนานที่อ่านได้</p> <p>๒. นักเรียนสรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดจากตำนานที่อ่านได้</p> <p>๓. นักเรียนแสดงความคิด อธิบายข้อคิด และวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับตำนานที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล</p>	๓

(ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา / สาร	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
๑๐ – ๑๒	การอ่านคิดวิเคราะห์ นิทาน	<p>การอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียด เพื่อพิจารณาส่วนประกอบของบทอ่านที่เป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา อาจเป็นเรื่องราวที่อิงความจริงหรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นก็ได้โดยสามารถบอกรายละเอียด อธิบายลักษณะของตัวละคร สรุปใจความสำคัญ บอกความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ บอกและลำดับเหตุการณ์ และสรุปความรู้และข้อคิดเห็นของเรื่องโดยใช้ความคิดอย่างรอบคอบได้ ซึ่งการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคหมวกความคิดหกใบจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี</p>	<p>๑. นักเรียนตอบคำถาม แยกแยะและหาเหตุผลเกี่ยวกับนิทานที่อ่านได้</p> <p>๒. นักเรียนสรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้</p> <p>๓. นักเรียนแสดงความคิด อธิบายข้อคิด และวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับนิทานที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล</p>	๓

(ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา / สาร	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
๑๓ – ๑๕	การอ่านคิดวิเคราะห์ บทร้อยกรอง	การอ่านคิดวิเคราะห์บทร้อย กรอง เป็นการคิดแยกแยะ เรื่องราว เนื้อหา กลวิธีการ แต่งรส สาระสำคัญที่ได้รับ ผู้รับสารจึงควรคิดและ พิจารณาเรื่องทีอ่านอย่าง ใคร่ครวญและถี่ถ้วน เพื่อจะ ได้รับอรรถรส เข้าใจเรื่อง แปลข้อความจากตัวอักษร เข้าใจในสิ่งที่อ่าน และ สามารถแยกแยะ โดยอาศัย เหตุผลมาพิจารณา เปรียบเทียบแสดงออกมาเป็น ความคิดเห็นของตนเอง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ซึ่งการฝึก ทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้ เทคนิคหมวกความคิดหกใบ จะช่วยพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็น อย่างดี	๑. นักเรียนตอบ คำถาม แยกแยะ และหาเหตุผล เกี่ยวกับบทร้อย กรองที่อ่านได้ ๒. นักเรียนสรุป ใจความสำคัญ แยกแยะ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุ แนวคิด และ ข้อคิด จากบทร้อยกรอง ที่อ่านได้ ๓. นักเรียนแสดง ความคิด อธิบาย ข้อคิด และวิธี นำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับบทร้อย กรองที่อ่านได้ อย่างมีเหตุผล	๓

(ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา / สาร	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
๑๖ – ๑๗	การอ่านคิดวิเคราะห์ บทเพลง	การอ่านคิดวิเคราะห์บทเพลง เป็นการแยกแยะเรื่องราวในด้านของเนื้อหา กลวิธีการแต่ง รสและสาระสำคัญที่ได้รับ ผู้รับสารจึงควรคิดและพิจารณาเรื่องราวอย่างใคร่ครวญและถี่ถ้วน เพื่อจะได้รับอรรถรส เข้าใจเรื่อง และสามารถเลือกนำสิ่งดีมีประโยชน์ไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคหมวกความคิดหกใบ จะช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี	๑. นักเรียนตอบคำถาม แยกแยะและหาเหตุผลเกี่ยวกับบทเพลงที่อ่านได้ ๒. นักเรียนสรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดจากบทเพลงที่อ่านได้ ๓. นักเรียนแสดงความคิด อธิบายข้อคิด และวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับบทเพลงที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล	๒

(ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา / สาร	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
๑๘ – ๑๕	การอ่านคิดวิเคราะห์ บทโฆษณา	การอ่านคิดวิเคราะห์บท โฆษณา เป็นการคิดพิจารณา แยกแยะสิ่งที่ปรากฏในสื่อ โฆษณาว่าผู้ส่งสารหรือ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอะไร มีการใช้ภาษาในการแสดง ข้อเท็จจริงหรือเกินจริง อย่างไร มีความน่าเชื่อถือ เพียงใดโดยผู้รับสารจะต้อง ใช้ความคิดพิจารณา ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อให้รู้เท่าทันโฆษณา ประกอบการตัดสินใจเชื่อ หรือไม่เชื่อโดยไม่ถูก หลอกลวงจากกลวิธีการ โฆษณา ซึ่งการฝึกทักษะ การคิดวิเคราะห์โดยใช้ เทคนิคหวนทวนความคิดทวน จะช่วยพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็น อย่างดี	๑. นักเรียนตอบ คำถาม แยกแยะ และหาเหตุผล เกี่ยวกับบท โฆษณาที่อ่านได้ ๒. นักเรียนสรุป ใจความสำคัญ แยกแยะ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุ แนวคิด และ ข้อคิด จากบทโฆษณาที่ อ่านได้ ๓. นักเรียนแสดง ความคิด อธิบาย ข้อคิด และวิธี นำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับ บทโฆษณาที่อ่าน ได้อย่างมีเหตุผล	๒

คำชี้แจง การจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการคิดหมวกหกใบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การคิดแบบหมวกหกใบ
(Six Thinking Hats)



เอดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward de Bono) เป็นผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการคิด โดยใช้เทคนิคการคิด แบบ Six Thinking Hats หรือการคิดแบบหมวกหกใบขึ้นมาเพื่อเป็นระบบความคิด ที่ทำให้ผู้เรียนมีหลักในการจำแนกความคิดออกเป็น ๖ ด้านเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ทักษะการคิด

องค์ประกอบของ Six Thinking Hats

Six Thinking Hats จะประกอบด้วยหมวกหกใบ ๖ สี คือ



White Hat หรือ หมวกสีขาว หมายถึง ความเป็นกลาง มีลักษณะของความว่างเปล่า เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง และจำนวนตัวเลข เมื่อมีการสวมหมวกจึงหมายถึง ต้องการได้ข้อเท็จจริงที่เป็นปรนัย



Red Hat หรือ หมวกสีแดง หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก สัญชาตญาณ ความโกรธ ความฉุนเฉียว เมื่อมีการสวมหมวก หมายถึง สามารถบอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับประเด็นนั้นได้



Black Hat หรือ หมวกสีดำ หมายถึง ความมีดমনและการปฏิเสธ การคัดค้าน เมื่อมีการสวมหมวก หมายถึง ต้องการให้พูดถึงจุดด้อย ข้อผิดพลาด สิ่งที่ไม่ดี โดยใช้เหตุผลประกอบ



Yellow Hat หรือ หมวกสีเหลือง หมายถึง การคาดการณ์ในทางบวก ความคิดเชิงบวก มีความหวัง เป็นการมองโลกในแง่ดี เมื่อมีการสวมหมวก หมายถึง การแสดงความคิดเห็นในทางด้านดี คิดถึงประโยชน์ คุณค่า จุดเด่น ความคิดใหม่ ๆ ที่ดีมีคุณค่าต่อส่วนรวม สังคม



Green Hat หรือ หมวกสีเขียว หมายถึง ความคิดนอกกรอบที่มีความสัมพันธ์กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เมื่อมีการสวมหมวก หมายถึง การคิดอย่างสร้างสรรค์ คิดให้มีทางเลือกที่หลากหลาย คิดแปลกใหม่ ก้าวไปข้างหน้า สร้างความเป็นไปได้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา



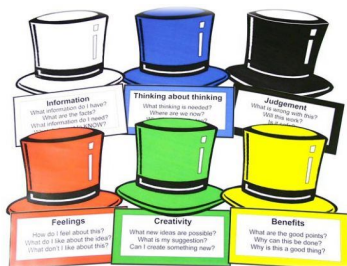
Blue Hat หรือ หมวกสีฟ้า หมายถึง สงบเยือกเย็น การควบคุมและการบริหารกระบวนการ การคิด มีความชัดเจน การยุติข้อขัดแย้ง มีขั้นตอนเป็นระบบ เมื่อมีการสวมหมวก หมายถึง การควบคุมสิ่งต่าง ๆ ให้อยู่ในระบบระเบียบที่ดี ถูกต้อง เป็นบทบาทของหัวหน้า

ประโยชน์ของการใช้ “ การคิดแบบหมวกหกใบ ”

ประโยชน์ของการใช้ Six Thinking Hats

๑. เนื่องจากกระบวนการคิดแบบ Six Thinking Hats เป็นการเริ่มคิดในสิ่งเดียวกัน และคิดร่วมกันในประเด็นเดียวกัน ทำให้ลดความขัดแย้งในการประชุมลงไปได้มาก
๒. เนื่องจากระบบให้คนคิดทีละด้าน มองทีละด้าน จากด้านหนึ่งไปมองอีกด้านหนึ่ง ทำให้เห็นภาพจริงที่ชัดเจน เป็นผลให้ในเกิดการพิจารณาความคิดใหม่ ๆ ได้รอบคอบ
๓. การใช้ Six Thinking Hats ช่วยให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทำให้เป็นการดึงเอาศักยภาพของแต่ละคนมาใช้โดยที่ไม่รู้ตัว
๔. ช่วยประหยัดเวลาในการประชุม เนื่องจาก ทุกคนในที่ประชุมมีความคิดแบบคู่ขนาน
๕. จำกัดโอกาสหรือช่องทางสำหรับการโต้เถียงหรือโต้แย้งกัน

สรุป



เทคนิคการคิดแบบ Six Thinking Hats จะเป็นการรวมความคิดด้านต่างๆ ไว้ครบถ้วนทุกด้าน ระบบให้คนคิดทีละด้าน มองทีละด้าน จากด้านหนึ่งไปมองอีกด้านหนึ่ง จะได้เห็นภาพจริงที่ชัดเจน ทำให้พิจารณาความคิดใหม่ๆ ได้รอบคอบ เป็นผลให้เกิดความคิดที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การคิดเป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนาได้ การใช้วิธีคิดแบบสวมหมวกคิด six thinking hats จะช่วยให้ผู้คิดสามารถคิดอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการคิดอย่าง สร้างสรรค์และสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น

แหล่งที่มาของข้อมูล

<http://gotoknow.org/blog/kohlarn/211002>



ขั้นตอนการฝึกคิดแบบหวมกหกใบ

de Bono (1986) ได้เสนอขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิคหวมกหกใบ ไว้ดังนี้

๑. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน เริ่มด้วยการให้เห็นภาพประกอบง่าย ๆ ตัวอย่าง หรือแบบฝึกหัดที่แสดงให้เห็นกระบวนการที่จะสอน ซึ่งเป็นแนวทางที่จะทำให้ทราบถึงสิ่งที่จะสอน

๒. การอธิบายหรือชี้แจงรายละเอียด เริ่มเข้าสู่การให้ตัวอย่างทันทีว่าจะสอนอะไร ตามลักษณะพื้นฐานของหวมกหกใบที่จะเลือก เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่จะสอนซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของหวมกหกแต่ละใบ

๓. การสาธิต ให้ตัวอย่างเพิ่มเติม สาธิตให้เห็นกระบวนการนำไปใช้ในการแสดงให้เห็นถึงการใช้หวมกหกที่มีความสัมพันธ์กับการคิดแต่ละแบบ พร้อมกับ คำอธิบาย และการนำตัวอย่างคำถามเพื่อสร้างความเข้าใจ

๔. การฝึกปฏิบัติ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนดให้ โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดให้รอบคอบในหวมกหกทุกใบ ไม่ควรใช้เวลาฝึกฝนหวมกหกใบใดใบหนึ่งนานเกินไป ซึ่งจะเป็นการดึงความสนใจจากกระบวนการไป

๕. ความละเอียดอ่อนหรือการหารายละเอียดเพิ่มเติม ในการฝึกฝนกระบวนการ อาจสังเกตได้ต่อไปว่ากระบวนการนั้นถูกนำไปใช้อย่างไร จุดนี้อาจเกิดขณะที่การฝึกฝนหวมกหกใบใดใบหนึ่งกำลังปฏิบัติอยู่ หรือได้จากการตอบคำถามที่ผู้เรียนถาม ซึ่งเป็นการร่วมสนทนาเพื่อหารายละเอียดเพิ่มเติมให้ผู้เรียนเห็นความชัดเจนของสิ่งที่คิดป้องกันการสับสน

๖. การสรุป การสรุปกระบวนการ เป็นการทบทวนและเรียบเรียงสิ่งที่คิดโดยเน้นประเด็นที่สำคัญเพื่อให้เห็นผลที่เกิดจากการคิดว่าทำไมกระบวนการนี้จึงมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ซึ่งในการฝึกคิดแบบหวมกหกใบ จะมีการนำเทคนิคไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

(De Bono. 1992 : 19)

(๑) จุดเน้น (Focused) การสอนควรเน้นที่ทักษะหรือหวมกหกที่กำลังจะสอน ทบทวนชื่อของหวมกหกที่ใช้บ่อย ๆ

(๒) ชัดเจน (Clear) ต้องมีความชัดเจน เพื่อป้องกันการสับสน ยกตัวอย่างที่เข้าใจง่าย

(๓) รวดเร็ว ว่องไว (Brisk) กำหนดเวลาสั้น ๆ สำหรับการคิดในแต่ละประเด็น และสะท้อนผลอย่างรวดเร็ว

(๔) สนุกสนาน (Enjoyable) บรรยากาศในการเรียนการสอนและการฝึกควรเป็นไปด้วยความสนุกสนาน ที่เกิดจากกิจกรรมที่ใช้ความคิดเพื่อเพิ่มความกระตือรือร้นแก่ผู้เรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคหวมกความคิดหกใบ

๑. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน และให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านคิดวิเคราะห์ และใช้ภาพ นิทาน เพลง บทร้อยกรอง ข่าว ตำนาน ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เพื่อตั้งเป็นคำถามในการสนทนา

๒. ขั้นตอนการสอน

๒.๑ ขั้นนำ ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่อง การคิดแบบหวมกหกใบ โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิดตามสี่ของหวมกจากบทอ่านที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อหา

๒.๒ ขั้นชี้แจงรายละเอียด ครูแนะนำหวมกทั้งหกสี่ พร้อมทั้งอธิบาย ลักษณะคำถามและการแสดงความคิดเห็นที่สัมพันธ์กับหวมกแต่ละสี่ โดยยกตัวอย่างประกอบ

๒.๓ ขั้นสาธิต ครูยกตัวอย่างและถามคำถามที่สัมพันธ์กับหวมกแต่ละสี่จากบทอ่าน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันตอบคำถามแสดงความคิดเห็น โดยการใช้คำถาม ตามสี่ ของหวมกจนครบทั้ง ๖ ใบ

๒.๔ ขั้นฝึกปฏิบัติ ให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลจากบทอ่าน ฝึกตอบ คำถามแสดงความคิดเห็นตามสี่ของหวมกจากบทอ่านที่ครูกำหนดให้ วิเคราะห์หาแนวทางเลือก พร้อมทั้งบันทึกคำตอบลงในใบงาน โดยฝึกฝนให้ครบทั้ง ๖ ใบ

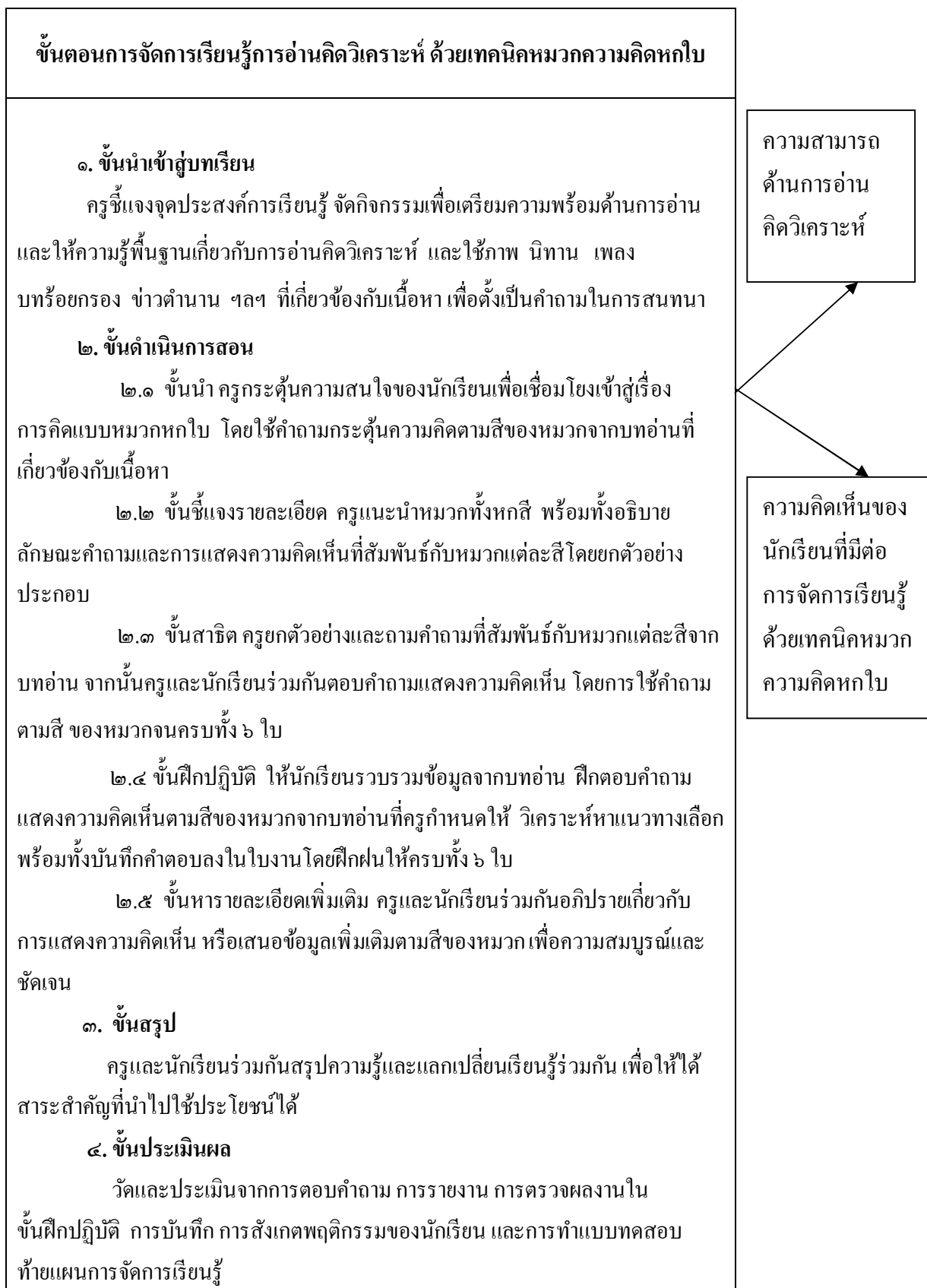
๒.๕ ขั้นหารายละเอียดเพิ่มเติม ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น หรือเสนอข้อมูลเพิ่มเติมตามสี่ของหวมกเพื่อความสมบูรณ์และ ชัดเจน

๓. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ได้สาระสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ได้

๔. ขั้นประเมินผล

วัดและประเมินจากการตอบคำถาม การรายงาน การตรวจผลงานในขั้นฝึกปฏิบัติ การบันทึก การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และการทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้



แผนภูมิที่ ๑ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ

แผนการจัดการเรียนรู้

เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

